

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101841

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобобел Алла Єгенівна

2. Alla Y. Kobobel

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1247-9253

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 24-01-2024

Спеціальність за освітою: фізична культура

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад «Полтавська загальноосвітня школа I-III ступенів № 26 Полтавської міської ради Полтавської області»

Код за ЄДРПОУ: 22537539

Місцезнаходження: вул. І. Мазепи, 18, Полтава, Полтавський р-н., 36021, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): КОБОБЕЛ Алла Євгенівна ID 3575

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.27.21, 14.27.25, 14.27.05

Тема дисертації:

1. Розвиток дозвілленої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти України (кінець XX – перша чверть XXI століття)
2. Development of leisure activities of children with special educational needs in out-of-school education institutions of Ukraine (the end of the 20th - the first quarter of the 21st century)

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. п Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Міністерство освіти і науки України, Полтава, 2023. У дисертації обґрунтовано актуальність теми дослідження, сформульовано мету та головні завдання, розкрито об'єкт, предмет та методи дослідження, схарактеризовано хронологічні межі наукової роботи, висвітлено зв'язок дисертації з науковими планами та програмами, розкрито наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, представлено джерельну базу, відображено форми апробації та упровадження результатів дослідження в практику. У

дисертації обґрунтовано організаційні аспекти дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти України кінця XX – першої чверті XXI століття. Встановлено, що проблема дозвілля та дозвіллевої діяльності має міждисциплінарний характер. Запропонована класифікація визначення поняття діти з особливими освітніми потребами, що передбачає їх диференціацію на три групи. Дано визначення поняттю дозвіллева діяльність дітей з особливими освітніми потребами та визначення поняттю інклюзивна позашкільна освіта. Виділено передумови та чинники, що сприяли розвитку дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти. Для виділення етапів історичного процесу розвитку дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти сформульовано критерії: 1) соціально-політичні обставини в країні, що вплинули на формування державної освітньої політики щодо інклюзивного навчання дітей; 2) нормативно-правова база, яка унормувала і регулювала правові засади позашкільної освіти; 3) мережа закладів позашкільної освіти; 4) форми та види організації дозвіллевої діяльності. На підставі таких критеріїв виділено етапи: I (1991–2000) – закладення основ для розвитку дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти на тлі реформування освіти України щодо упровадження інклюзивного навчання; II (2001–2010) – розвиток і становлення дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти на тлі офіційного впровадження інклюзивного навчання; III (2011–2021) – подальший розвиток і поширення досвіду дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами на тлі системного впровадження інклюзивного навчання та інтегрування до загальноосвітнього та позашкільного освітнього простору. Сформульовано бачення змісту, форм та видів роботи з підростаючим поколінням. Зміст організації дозвіллевої діяльності розкрито через комплекс її принципів та функцій. Дана характеристика організаційної структури управління та державного регулювання закладами позашкільної освіти. З'ясовано основні типи, види, форми та групи методів організації дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти. Зазначено, що сучасна система дозвіллевої роботи у сфері позашкільної освіти включає позакласну та позааудиторну роботу. Виявлено широке залучення інноваційних освітніх продуктів з країн західної цивілізації та їх інкультурацію в освітній позашкільний простір України. Доведено, що історичною закономірністю стала послідовна зміна моделей дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти від сегрегованої до інклюзивної. Глобальні процеси розвитку інформаційно-комунікативних технологій привели до виникнення Інтернет-дозвілля як нової форми дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами; використання дистанційних технологій в освіті; напряму BYOD, що дозволяє всім учасникам, за допомогою власних мобільних пристроїв, брати участь в освітньому процесі. Одним з сучасних векторів українського освітнього процесу стало поширення STEM-орієнтованого підходу до навчання дітей з особливими освітніми потребами завдяки поєднанню міждисциплінарних практико-орієнтованих підходів.

2. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 011 Educational, pedagogical sciences, fields of knowledge 01 Education/Pedagogy. □ Poltava National Pedagogical University named after V. G. Korolenko, Ministry of Education and Science of Ukraine, Poltava, 2023. The dissertation substantiates the relevance of the research topic, formulates the goal and main tasks, discloses the object, subject and research methods, characterizes the chronological boundaries of the scientific work, highlights the connection of the dissertation with scientific plans and programs, discloses the scientific novelty and practical significance of the obtained results, presents the source base, forms of approbation and implementation of research results in practice are displayed. The dissertation substantiates the organizational aspects of leisure activities of children with special educational needs in out-of-school education institutions of Ukraine at the end of the 20th - the first quarter of the 21st century. It has been established that the problem of leisure and leisure activities has an interdisciplinary nature. The proposed classification of the definition of the concept of children with special educational needs, which involves their differentiation into three groups. The definition of the concept of leisure activities of children with special educational needs and the definition of the concept of inclusive out-of-school education are given. The prerequisites and factors that contributed to the development of leisure activities of children with special educational needs in out-of-school education institutions are highlighted. In order to

distinguish the stages of the historical process of the development of leisure activities of children with special educational needs in out-of-school education institutions, the following criteria were formulated: 1) socio-political circumstances in the country that influenced the formation of the state educational policy regarding the inclusive education of children; 2) normative and legal framework that normalized and regulated the legal basis of extracurricular education; 3) a network of out-of-school education institutions; 4) forms and types of organization of leisure activities. On the basis of such criteria, the stages are distinguished: I (1991–2000) – laying the foundations for the development of leisure activities of children with special educational needs in out-of-school education institutions against the background of reforming the education of Ukraine regarding the introduction of inclusive education; II (2001–2010) – development and formation of leisure activities of children with special educational needs in out-of-school education institutions against the background of the official implementation of inclusive education; III (2011–2021) – further development and dissemination of the experience of leisure activities of children with special educational needs against the background of the systematic implementation of inclusive education and integration into general education and extracurricular educational space. A vision of the content, forms and types of work with the younger generation has been formulated. The content of the organization of leisure activities is revealed through a complex of its principles and functions. This is a description of the organizational structure of management and state regulation of out-of-school education institutions. The main types, types, forms and groups of methods of organizing leisure activities of children with special educational needs in out-of-school education institutions have been clarified. It is noted that the modern system of leisure work in the field of extracurricular education includes extracurricular and extracurricular work. Wide involvement of innovative educational products from the countries of Western civilization and their inculturation in the educational extracurricular space of Ukraine has been revealed. It has been proven that a consistent change in the patterns of leisure activities of children with special educational needs in out-of-school education institutions from segregated to inclusive has become a historical regularity. Global processes of development of information and communication technologies have led to the emergence of Internet leisure as a new form of leisure activity for children with special educational needs; use of remote technologies in education; direction of BYOD, which allows all participants, with the help of their own mobile devices, to learn in the educational process. One of the modern vectors of the Ukrainian educational process has become the spread of a STEM-oriented approach to the education of children with special educational needs due to the combination of interdisciplinary practical-oriented approaches.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Кобобел А. Є., Ільченко О. Ю. Нормативно-правове забезпечення державної політики України щодо інтеграції дітей з особливими освітніми потребами в заклади освіти. Педагогічні науки. 2019. № 74. С. 105–110.
- 2. Кобобел А. Є., Ільченко О. Ю. Розвиток освітньо-правового забезпечення діяльності закладів позашкільної освіти. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Одеса, 2020. № 2 (131). С. 139–151.
- 3. Кобобел А. Головні чинники дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти. Витоки педагогічної майстерності. 2021. Вип. 28. С. 81–86.

- 4. Кобобел А. Є. Передумови розвитку дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти (кінець XX – перша чверть XXI століття). Витоки педагогічної майстерності. 2021. Вип. 27. С. 124–128.
- 5. Кобобел А., Демус Я. Організація дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти кінця XX – першій чверті XXI століття. Педагогічні науки. 2022. № 79. С. 135–141.
- 6. Кобобел А. Історіографія та ступінь наукової розробленості проблеми дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти. Освітні, педагогічні науки: методологія, теорія, практика : колективна монографія / ред. В. Фазан, В. Мокляк. Полтава, 2022. С. 85–110.
- 7. Кобобел А. Квест-технологія як інноваційна форма організації дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Ukrainian professional education. 2022. Вип. 11. С. 157–168.
- 8. Кобобел А. Є., Скляр Г. П. Туризм у системі інклюзивної позашкільної освіти. Determinants of Innovation and Investment Development of Multi-Branch Entrepreneurship, Tourism and Hospitality Industry : collective monograph / V. Yatsenko, S. Pasienska, O. Yatsenko and others : [ed. By Doctor of economic Sciences, Prof. Yatsenko V. M.]. Nuremberg : Verlag SWG imex GmbH, Germany, 2019. P. 330–342.
- 9. Kobobel A., Ilchenko O. Terminology field of study of the problem of leisure activities of children with special educational needs in institutions of extracurricular education. Nauka i Studia. 2020. No 10 (212). P. 74–90.
- 10. Kobobel A., Ilchenko O., Kononets N., Zhamardiy V., Shkola O., Voronetskyi V., Motivational readiness of students to work at school as condition of professionalism of future teachers of physical culture. Journal for Educators, Teachers and Trainers, Vol. 2022. 13(3). 121–133.
- 11. Кобобел А. Є. Аналіз основних дефініцій проблеми навчання дітей з особливими освітніми потребами. Дидакал : часопис : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю «Педагогічна освіта в Україні: пошуки, стратегія, перспективи розвитку», 20–21 листоп. 2018 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2019. № 19. С. 78–80.
- 12. Кобобел А. Є. Анімаційна та екскурсійна діяльність у позашкільній освіті в умовах євроінтеграції України. Сучасний стан та перспективи розвитку туризму : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернівці, 2–4 трав. 2018 р. Чернівці : ПВКФ «Технодрук», 2018. С. 34–36.
- 13. Кобобел А. Є. Булінг у закладах позашкільної освіти. Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету / ПНПУ імені В. Г. Короленка ; редкол.: Ю. Д. Москаленко (голов. ред.) та ін. Полтава : Астроя, 2020. С. 201–203.
- 14. Кобобел А. Є. Виклики дозвіллевого середовища та відповідь STEM технологій у позашкільній освіті. Альманах «QN» : збірник наук. праць студентів II Всеукр. студ. наук.-практ. інтернет-конф. «Студентський науковий вимір проблем природничо-математичної освіти в контексті інтеграції України до єдиного європейського і світового освітнього простору». Суми : ВД «Ельдорадо», 2020. Вип. 10. С. 122–125.
- 15. Кобобел А. Є. Дитячо-юнацькі клуби за місцем проживання як інституція інклюзивної позашкільної освіти. Розвиток життєвої компетентності особистості в умовах освітніх трансформацій: виховний, психологічний, інклюзивний виміри: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., (Скадовськ, 19–21 черв. 2019 р.) / за ред.: І. Я. Жорової, С. О. Моїсеєва. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2019. С. 62–66.
- 16. Кобобел А. Є. Дозвіллева діяльність дітей з особливими освітніми потребами в умовах застосування дистанційних технологій. Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету / ПНПУ імені В. Г. Короленка ; редкол.: Т. М. Барболіна (голов. ред.) та ін. Полтава : Астроя, 2021. С. 210–213.
- 17. Кобобел А. Є. Дозвіллева діяльність дітей з особливими освітніми потребами засобами гри. Дидакал : часопис : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. «Забезпечення якості вищої освіти в Україні: сучасний

стан і перспективи», 12–13 листоп. 2019 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2020. № 20. С. 298–301.

- 18. Кобобел А. Є. Дозвіллево-туристична діяльність дітей з особливими освітніми потребами в системі позашкільної освіти. Туристичний бізнес та екзистенційний пошук особистості : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 3–4 квіт. 2019 р. / під ред.: А. П. Аніщенко, М. О. Яріко. Харків : ХДАК, 2019. С. 12–14.
- 19. Кобобел А. Є. Ідеї В. Сухомлинського в сучасній практичній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами в системі позашкільної освіти. Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, Харків, 27 вересня 2019 року (участь у круглому столі).
- 20. Кобобел А. Є. Інтернет – дозвілля як форма діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Дидаскал : часопис : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. «Університетська освіта в Україні у контексті інтеграції до європейського освітнього простору», 17–18 листоп. 2020 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2020. № 21. С. 46–49.
- 21. Кобобел А., Скляр Г. Маркетинг серйозної дозвіллевої діяльності закладів позашкільної освіти. Маркетинг як основа формування стратегії соціально-економічного розвитку прикордонного регіону : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Чернівці (Україна) – м. Сучава (Румунія), 11–12 листоп. 2020 р.). Чернівці : Технодрук, 2020. С. 108–111.
- 22. Кобобел А. Є. Освітньо-правові аспекти регулювання дозвіллевої діяльності у сфері позашкільної освіти. Дозвілля та туризм у постнекласичній перспективі : матеріали методологічного міждисциплінарного інтернет-семінару, (м. Полтава, 3 груд. 2020 р.). Полтава : ПУЕТ, 2020. С. 102–107.
- 23. Кобобел А. Є. Профілактика негативних явищ в процесі безперервної освіти в закладах позашкільної освіти. Неперервна педагогічна освіта: стан, проблеми, перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., (м. Умань, 24 квіт. 2020 р.) / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені Івана Огієнка ; [редкол.: О. П. Муковіз (голов. ред.), Б. А. Якимчук, Г. І. Коберник [та ін.]. Умань : Візаві, 2020. С. 68–72.
- 24. Кобобел А. Є. STEM-орієнтований підхід до організації дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка: матеріали II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, (м.Полтава, 22–23 лютого 2022 року). Полтава : ПУЕТ, 2022. С.19 – 26.
- 25. Кобобел А. Трансформація моделей освіти дітей в закладах позашкільної освіти. Дидаскал : часопис : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю «Трансформації вищої педагогічної освіти: світовий і український контекст», 16–17 листоп. 2021 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2021. № 22. С. 76–79.
- 26. Кобобел А. Організаційно-змістові засади дозвіллевої діяльності дітей з особливими освітніми потребами : навч. спецкурс. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2021. 24 с.
- 27. Кобобел А. Є. Збірка сценаріїв дитячих заходів (з досвіду роботи педагога-організатора ДЮК «Ровесник» Кобобел А. Є.) / А. Є. Кобобел. – Полтава : ПУЕТ, 2022. – 198 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114718

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільченко Олена Юріївна

2. Olena Y. Ilchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4869-274

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боярська-Хоменко Анна Володимирівна

2. Anna V. Boiarska-Khomenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1818-3074

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Примакова Віталія Володимирівна

2. Vitaliia V. Prymakova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8914-6748

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Леся Миколаївна

2. Lesia M. Petrenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7602-8005

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цина Валентина Іванівна

2. Valentyna I. Tsyna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3512-1641

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мокляк Володимир Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мокляк Володимир Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна